

Det er den skitserede reforms primære formål at ændre de hidtil gældende vilkår for jordbesiddelse således, at fremtidige stigninger i jordens brugsværdi unddrages spekulation og fordeles ligeligt til hele befolkningen, samtidig med at indkomstskatte-trykket lettes og betydningsfulde inflationsårsager fjernes. Tillige tilstræber vi at forbedre vilkårene for produktive investeringer og at lette generations-skiftet i by og på land gennem ligestilling af generationerne i adgangen til og vilkårene for den fremtidige brug af Danmarks jord.

Specielle bemærkninger.

ad pkt. 1. Ved at pålægge al jord en årlig afgift til staten, der svarer til jordens fulde lejeværdi (jordrenten), opnås en øjeblikkelig afkapitalisering. Handelsprisen for fast ejendom vil herefter alene være bestemt af de på jorden anlagte reale værdier (f. eks. bygninger) og af de af ejeren foretagne særlige forbedringer af jorden.

ad pkt. 2. Lejeværdien (afgiften/jordrenten) fastsættes ved vurdering direkte til det beløb, som det må antages, at enhver på lige fod med andre til enhver tid er villig til årligt at betale for brugen af det pågældende jordareal, idet der herved tages hensyn til såvel bonitet, beliggenhed som tilladt anvendelse. Rigtigt ansat vil lejeværdien sikre en rimelig balance mellem udbud og efterspørgsel. Lejeværdien følger således efterspørgslen og konjunkturudviklingen i såvel opadgående som nedadgående retning. Som kontrolgrundlag for lejeværdiens ansættelse anvendes bl. a. handelspriserne, der, såfremt de stiger ud over de på jorden værende reale værdier, indicerer en for lavt ansat lejeværdi, og omvendt, såfremt handelspriserne tenderer imod ikke at dække de reale værdier.

ad pkt. 3. De nuværende ejendomsskatter er ansat som promiller af den nuværende grundværdi og vil ikke kunne opretholdes efter reformen. De bør derfor ophæves og kommunernes provenutab herved erstattes af staten i forbindelse med byrdefordelingsreformen. Eventuelt vil ejendomsskatterne kunne afløses af en for alle kommuner ensartet andel af lejeværdierne i de pågældende områder.

ad pkt. 4. Den skitserede erstatningsordning tilsigter at holde de nuværende skødehavere og eventuelle panthavere skadesløse i en 30-årig periode for det tab i jordværdi, der påføres jordejerne ved reformen. Når der ikke foreslås fuld erstatning for det konstaterede værditab, hænger det bl. a. sammen med, at værditabet modsvares af en række fordele for hele befolkningen, herunder også for jordejerne (skattenedsættelse, bedre produktions-

vilkår, neddæmpet inflation m. m.), som gør det vanskeligt at opgøre den enkeltes tab eller vinding.

En vis del af jordens nuværende handelsværdi er baseret på forventninger om senere overgang til mere intensiv anvendelse, fortsat værdistigning og fortsat inflation. Allerede før den endelige politiske reformbeslutning vil disse forventningsværdier forsvinde, og det er ikke hensigten i almindelighed at give jordejerne erstatning herfor, men en særlig hensyntagen til nyetablerede vil muligvis være nødvendig.

ad pkt. 5. Vurderingerne af såvel erstatningsbeløb som lejeværdi tænkes foretaget af lokale udvalg med fornøden alsidig sagkundskab. Da enhver vil have interesse i korrekte vurderinger, skal de være offentlige og kunne ankes til prøvelse hos en højere instans af såvel ejer som andre interesserede.

Der må antages at være behov for allerede efter første års forløb at foretage en justering af de vurderede lejeværdier og derefter igen efter højst to års forløb. I forventning om fortsatte konjunktursvingninger i de kommende år anses det ikke for tilrådeligt at lade gå mere end tre år mellem de periodiske vurderinger. Der vil i øvrigt intet være til hinder for, at der under særlige forhold åbnes adgang til ekstraordinære generelle vurderinger.

ad pkt. 6. Alt afhængig af mulighederne for fortsat velstandsfremgang, den tekniske udvikling og de internationale konjunkturer vil der fremkomme et overskud af jordreformen, der opgøres som forskellen mellem de stadig stigende lejeværdier og udredningen af erstatningsydelse. Dette overskud bør anvendes til nedsættelse eller afvikling af de personlige indkomstskatter. Ud fra hensynet til alle borgeres lige ret til de fællesskabte jordværdistigninger bør skatteafviklingen ske i form af et for alle lige stort fradrag i skatten. I tilfælde, hvor fradraget overstiger skatten, kan det overskydende beløb eventuelt udbetales kontant.

Forslagsstillerne er åbne for andre måder at gennemføre indkomstskattelettelsen på end den i forslaget nævnte, herunder f. eks. ved en forhøjelse af den skattefrie bundgrænse.

Ved bedømmelsen af mulighederne for at tilvejebringe et overskud til skattenedsættelse må det tages i betragtning, at reformen vil medføre, at en række større jordbesiddende virksomheder og koncerner med arealer i traditionelle værditilvækstområder, f. eks. benzinselskaber, banker, forsikrings-selskaber, entreprenørfirmaer m. fl. vil komme til at yde væsentlige bidrag gennem jordreformen, som de ikke under de gældende beskatningsregler på anden måde yder. Dette forhold gør det berettiget, at